

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

Соціальне партнерство

підготовки бакалавра
спеціальності 232 Соціальне забезпечення
освітньо-професійної програми Соціальне забезпечення

Силабус навчальної дисципліни «Соціальне партнерство» підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 232 Соціальне забезпечення, за освітньо-професійною програмою Соціальне забезпечення.

Розробник: Колосок А. М., доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, к.е.н., доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи протокол № 7 від 22 грудня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Чернета С. Ю.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 232 Соціальне забезпечення Соціальне забезпечення Перший (бакалаврський) рівень	Нормативна
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 30 год. Лабораторні 0/0 год. Індивідуальні 0/0 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 52 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Колосок Андрій Мирославович, к.е.н., доцент, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, kolosok.andrew@vnu.edu.ua, В-307.

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. «Соціальне партнерство» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців для роботи у соціальній сфері. Студенти отримують теоретичні і практичні навички соціально-трудових відносин. Підготовлені фахівці володіють знаннями з основних засад трипартизму, оцінювання співпраці стейкхолдерів, соціальної відповідальності держави та бізнесу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є соціальне партнерство як самостійний вид професійної діяльності, який спрямований на ефективну розбудову партнерської взаємодії, спрямованої на розширення ринку надання якісних соціальних послуг для вразливих категорій населення в умовах децентралізації влади.

2. Пререквізити. «Соціальна політика», «Економічні основи соціального захисту».

3. Постреквізити – одержані знання будуть необхідні для вивчення навчальних дисциплін: «Попередження конфліктів в соціальній сфері», «Менеджмент і маркетинг соціальних послуг», «Соціальне проектування» та ін.

4. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни є глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичними засад соціального партнерства, міжнародної та вітчизняної правової бази; вивчення основ проведення соціального діалогу в сфері соціально-трудових відносин на національному, регіональному та місцевому рівні; оволодіння методами розбудови партнерських стосунків шляхом залучення соціально-відповідального бізнесу та громадського сектору для надання соціальних послуг у громаді.

Завдання дисципліни:

– вивчення сутності та особливостей соціального партнерства, його інституційного забезпечення та сучасного стану соціально-трудових відносин в державі;

– оволодіння теоретичними знаннями щодо механізмів регулювання соціально-трудових відносин, розбудови соціального партнерства та впровадження соціального діалогу;

– отримання знань щодо шляхів взаємодії з представниками соціально-відповідального бізнесу та третього сектору для розширення ринку соціальних послуг на різних рівнях функціонування;

– вироблення практичних навичок щодо вирішення соціально-трудоових конфліктів у соціальній сфері та ефективного пошуку потенційних партнерів.

5. Результати навчання (компетентності).

Навчальна дисципліна спрямована на формування інтегральної компетентності (ІНТ): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Ефект навчання щодо загальних компетентностей (ЗК)

- ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

- ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- ЗК12. Здатність працювати в команді.

- ЗК13. Здатність до міжособистісної взаємодії.

- ЗК14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Ефект навчання щодо фахових компетентностей (ФК)

- ФК2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

- ФК5. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці..

- ФК12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.

Ефект щодо програмних результатів навчання

- ПР31. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

- ПР33. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.

- ПР34. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.

- ПРУ1. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

- ПРУ2. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

- ПРУ7. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті прав та свобод різних соціальних груп населення..

- ПРАіВ1. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

- ПРАіВ3. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

6. Структура навчальної дисципліни.

Схема курсу денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього годин денна	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Кон с.	Методи та технології виклад. ²	Форма контр. ³	Бал оцінювання
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального партнерства								
Тема 1. Сутність та значення соціального партнерства	11,5	3	3	5	0,5	лекція-диспут / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 2. Концептуальні засади формування системи соціального партнерства	11,5	3	3	5	0,5	метод круглого столу / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 3. Соціальний діалог як механізм колективно-договірного регулювання соціально-трудових відносин	12	3	3	5	1	лекція-диспут / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 4. Тенденції розвитку соціального партнерства в країнах світу	12	3	3	5	1	лекція-диспут / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 5. Інституційне забезпечення соціального партнерства в Україні	13	3	3	6	1	проблемна лекція / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Разом за модулем 1	60	15	15	26	4		Т, МКР/КР	30
Змістовий модуль 2. Практичні засади соціального партнерства								
Тема 6. Моніторинг соціального партнерства на ринку праці	11,5	3	3	5		проблемна лекція / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 7. Колективний договір та методика його оцінювання	11,5	3	3	5		лекція-диспут / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 8. Інформаційна політика у сфері соціального партнерства та соціальна звітність	12	3	3	5		проблемна лекція / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 9. Практичні аспекти соціального партнерства	12	3	3	5		лекція-диспут / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Тема 10. Соціальне партнерство між клієнтом та соціальним працівником.	13	3	3	6		метод круглого столу / Teams, Moodle	ДС, Т, РЗ/К	4
Разом за модулем 2	60	15	15	26	4		Т, МКР/КР	30
Разом	120	30	30	52	8	Максимальна оцінка балів		100

Примітки: ¹ Всього годин лекцій і практичних занять. ² Moodle, Teams – може застосовуватися одна з форм навчання або симбіоз у формі он-лайн лекцій для студентів з індивідуальним планом навчання, а також для студентів, які мають пропуски з поважних причин та/або під час карантинних обмежень. ³ Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

7. Завдання для самостійного опрацювання.

- Відео 1. Соціальне партнерство з Новолатівською громадою. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Mx7TQTZSZxQ>
- Відео 2. Соціальне партнерство ДТЕК. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tc2SwF4OFNM>
- Відео 3. Соціальне партнерство ПрАТ «Оріль-Лідер» з громадами: проміжні результати та подальші плани. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MdO3TE00M7k>
- Відео 4. Соціальне партнерство у Кривому Розі. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=BUulSAw0M7k>
- Відео 5. Соціальне партнерство між ДТЕК Нафтогаз і Мачухівською громадою. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gOvqJS52cjY>
- Відео 6. Угода про соціальне партнерство – задля кращих умов життя. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8k36YBeGKvY>
- Відео 7. Социальное партнерство: схема и принципы. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=LkCWvMtOtcE>
- Відео 8. Социальное партнерство в сфере труда. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6jqMILl3q3s>
- Відео 9. Соціальне партнерство компанії «Метінвест» та Глеюватської тер громади. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SKwvsGHtn4w>
- Відео 10. Ефективне соціальне партнерство. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0x-0O2by1tQ>
- Відео 11. Соціальне партнерство у вирішенні питань легалізації зайнятості. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DwQ9GnUkCZQ>
- Відео 12. ВБФ «Соціальне партнерство» . URL: https://www.youtube.com/watch?v=Vz8qokYeE_k
- Відео 13. МБК – форум «Соціальне партнерство». URL: https://www.youtube.com/watch?v=XcGH4Gmyb_4
- Відео 14. Соціальне партнерство. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=hh3luYZEzHM>
- Відео 15. Соціальне партнерство еколого–натуралістичного центру з громадами. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=rf8jqz6cAxU>
- Відео 16. Форум соціального партнерства «Вчись, працюй, живи на Черкащині». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=g0BAYhNeIiY>
- Відео 17. Соціальна робота та соціальні послуги базові поняття. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6mkohZXBcSg> URL:
- Відео 18. Як втілюються соціальні проекти в Новій Каховці у співпраці з бізнесом. URL: https://www.youtube.com/watch?v=7pavEQKaN_8
- Відео 19. Як працює соціальна відповідальність. Кейс MacPaw Ukraïner. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bQrnQqGDhxQ>
- Відео 20. Співпраця соціального педагога з батьками на засадах партнерства. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=h9jFsHF4Tjs>
- Відео 21. Поліцейські та соціальні працівники співпрацюють, задля попередження вчинення злочинів. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FFxqq77EfOg>
- Відео 22. Що таке соціальне підприємництво. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KoPhFnbM6hc>
- Відео 23. Соціальне підприємництво в Україні. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9HmenKS1czU>

IV. Політика оцінювання

Політика щодо поточного та підсумкового оцінювання	Оцінювання здійснюється згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL : https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_Ped_ped.pdf
Політика щодо відвідування	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. У форс-мажорних ситуаціях навчання може проходити в он-лайн формі (за погодженням з деканатом)
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності	Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідальність за академічний плагіат та порядок подання та розгляду апеляцій регулюються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки. URL : https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Polozhennya-pro-zapobigannya-plagiatu.pdf
Політика щодо визнання результатів навчання у формальній, неформальній та/або інформальній освіті	Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються шляхом валідації в порядку, зазначеному у Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки. URL : https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-12/7c00ef81438ad127bf5767f392c628f1.pdf

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом. Максимальна оцінка – 60 балів.

Студент, який набрав більше 75 балів в результаті поточного та підсумкового контролю має право погодитись на оцінку під час іспиту. У разі складання іспиту бали підсумкового контролю анулюються. Якщо студент набирає менше 60 балів за результатами поточного контролю та іспиту, він складає іспит повторно. Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу.

Питання іспиту

1. Сутність та значення соціального партнерства.
2. Соціальна звітність.
3. Концептуальні засади формування системи соціального партнерства.
4. Принципи формування соціально-трудових відносин.
5. Тенденції розвитку соціального партнерства в країнах світу.
6. Історія формування поняття «соціальне партнерство».
7. Інституційне забезпечення соціального партнерства в Україні.
8. Трипартизм.
9. Моніторинг соціального партнерства на ринку праці регіону.
10. Стандарти соціальної звітності.
11. Колективний договір та методика його оцінювання.
12. Дипартизм.
13. Формування відносин із працівниками на засадах соціального партнерства.
14. Механізм взаємодії стейкхолдерів соціального партнерства.

15. Інформаційна політика у сфері соціального партнерства
16. Процедура укладання генеральної угоди.
17. Практичні аспекти соціального партнерства.
18. Процедура укладання галузевих угод.
19. Стратегічні пріоритети розвитку соціального партнерства.
20. Соціально відповідальна держава.
21. Суб'єкти та об'єкти соціального партнерства.
22. Історія розвитку соціальної відповідальності.
23. Спільні(загальні) інтереси стейкхолдерів.
24. Суть і значення соціальної відповідальності.
25. Особливі(корпоративні) інтереси стейкхолдерів.
26. Сфери прояву соціальної відповідальності.
27. Мета та цілі соціального партнерства.
28. Структура генеральної угоди.
29. Загальні (базові) принципи організації соціального партнерства.
30. Структура галузевої угоди.
31. Соціальна відповідальність і соціально-етичний маркетинг.
32. Специфічні принципи організації соціального партнерства.
33. Функції соціального партнерства.
34. Структура колективної угоди(договору).
35. Французький досвід соціального партнерства.
36. Німецький досвід соціального партнерства.
37. Швецький досвід соціального партнерства.
38. Польський досвід соціального партнерства.
39. Латвійський досвід соціального партнерства.
40. Японський досвід соціального партнерства.
41. Національні тристоронні органи країн членів ЄС.
42. Інституційна структура і правова база національних тристоронніх органів країн членів ЄС.
43. Сутність та значення МОП (Міжнародна організація праці).
44. Конвенції і рекомендації Міжнародної організації праці з питань застосування процедур соціального партнерства.
45. Особливості розвитку соціального партнерства в розвинутих країнах світу.
46. Переваги соціальної відповідальності.
47. Сутність та функції національної тристоронньої соціально-економічної ради.
48. Стандарти МОП і принципи Глобального договору у сфері праці.
49. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.
50. Соціальний діалог.
51. Структура та засади діяльності національної тристоронньої соціально-економічної ради.
52. Сутність та функції регіональної тристоронньої соціально-економічної ради.
53. Організаційна структура регіональної тристоронньої соціально-економічної ради.
54. Механізм(схема) функціонування системи соціального партнерства.
55. Сутність та значення Федерації роботодавців України.
56. Структура та функції Федерації роботодавців України.
57. Третейський суд.
58. Галузеві та регіональні об'єднання роботодавців.
59. Український союз промисловців і підприємців (УСПП).
60. Організаційна структура Волинського обласного об'єднання організацій роботодавців.
61. Суть міжнародних ініціатив та критеріїв ефективності соціального партнерства.
62. Соціальне партнерство між клієнтом та соціальним працівником.
63. Моделі соціальної відповідальності.
64. Структура та функції Державної служби України з питань праці.
65. Сутність та значення Федерації професійних спілок України.

66. Міжнародні стандарти прав людини у сфері праці.
67. Законодавство України у сфері соціально-трудових відносин.
68. Структура та функції Федерації професійних спілок України.
69. Принципи взаємовідносин соціальних партнерів.
70. Галузеві та регіональні об'єднання професійних спілок.
71. Сутність та значення первинної профспілкової організації.
72. Федерація професійних спілок Волинської області.
73. Культура соціального партнерства.
74. Стан соціально-трудових відносин в Україні.
75. Державні соціальні стандарти.
76. Мінімальна заробітна плата.
77. Прожитковий мінімум.
78. Відрахування із заробітної плати.
79. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ).
80. Соціальні звіти: сутність, завдання, структура.
81. Електронне урядування.
82. Соціально відповідальне суспільство.
83. Особливості розвитку соціальної відповідальності в Україні.
84. Екологічна відповідальність бізнесу.
85. Відмінність між СВ і соціально-етичним маркетингом.
86. Практика соціальної відповідальності українських підприємств.
87. Взаємодія зі стейкхолдерами як основний принцип соціальної відповідальності.
88. Колективний договір та його вплив на соціально-трудові відносини.
89. Етика соціального працівника у процесі здійснення функції посередництва.
90. Стандарти соціальної звітності.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1-59	Незадовільно

Розподіл балів для денної форми навчання

Поточний контроль (max = 40 балів)										Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					МКР 1	МКР 2	100
T 1	T2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T10	30	30	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Бакуменко С. В., Левенець І. Є. Соціальне партнерство: навч. посібник. Київ : 1999. 300 с.

2. Діденко Н. Г., Тодоров І. Я., Чугріна О. Р., Міхеєва О. К. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник. Донецьк : ДонДУУ, 2011. 219 с.

3. Жуков В., Скуратівський В. Соціальне партнерство в Україні: навчальний посібник. Київ: Вид-во Української Академії державного управління при Президентові України, 2001. 200 с.

4. Маршавін Ю. М., Бакуменко С.В., Данюк В. М. Соціальне партнерство на ринку праці України: навч. посібник. Київ : 1998. 152 с.

5. Романова Н. Ф., Мельник І. П. Соціальне партнерство : навчально-методичний посібник. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 238 с.

Додаткова

6. Воронина Л. И. Социальное партнерство. Взаимодействие власти, бизнеса и наемного персонала : учебное пособие для бакалаврата и магистратуры. Москва : Юрайт, 2017. 246 с.

7. Державно-приватне партнерство: навчальний посібник. Київ : Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2016. 404 с.

8. Задорожний Г. В., Коврига О. В., Смолівик В. В. Соціальне партнерство – реальний шлях до відкритого суспільства. Харків: Харк. ін-т бізнесу і менеджменту, 2000. 192 с.

9. Зіброва О. В., Любушкіна І.О., Тур І. Ю. Розвиток соціального партнерства у системі соціального захисту. *Причорноморські економічні студії*. 2021. №64. С. 7-10. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.64-1>

10. Капустін В. В. Зарубіжний досвід механізмів реалізації соціального партнерства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 16. С. 118-123. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.16.118>

11. Колосок А. М. Інституційне забезпечення соціального партнерства. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 10. С. 74-79.

12. Майстренко О. В. Напрями соціального партнерства: міжнародний досвід. *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-15>

13. Осипов Е. М. Институционализация социального партнерства и малый бизнес : учебное пособие. Москва : Академический проект, 2017. 319 с.

14. Сафонов В. А. Социальное партнерство : учебник для бакалаврата и магистратуры. Москва : Издательство Юрайт, 2019. 395 с.

15. Смовженко Т. С. Корпоративна соціальна відповідальність. Київ : УБС НБУ, 2010. 314 с.

16. Шапоренко О. І. Соціальне партнерство у вирішенні соціально-трудових конфліктів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 3. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.3.3>

17.

Інтернет-ресурси

18. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).

19. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).

20. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення: 02.09.2021).

21. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).

22. Національна служба посередництва і примирення. URL: <https://nspp.org.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).

23. Національна соціальна сервісна служба України. URL: <https://nssu.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).

24. Національна тристороння соціально-економічна рада. URL: http://www.ntser.gov.ua/pro_nazradu/page7 (дата звернення: 02.09.2021).
25. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).
26. Федерації професійних спілок України. URL: <https://www.fpsu.org.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).
27. Федерація роботодавців України. URL: <https://fru.ua/ua/> (дата звернення: 02.09.2021).
28. Фонд соціального страхування. URL: <http://www.fssu.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2021).